

Sorainen Law Offices

Pärnu mnt. 15
10141 Tallina, Igaunija
Tel: +372-6 400 900
Fakss: +372-6 400 901
E-pasts: sorainen@sorainen.ee

Kr. Valdemāra iela 21
LV-1010 Rīga, Latvija
Tel: +371 7 365 000
Fakss: +371 7 365 001
E-pasts: sorainen@sorainen.lv

Jogailos g. 4
LT-01116 Viļņa, Lietuva
Tel: +370-5 2685 040
Fakss: +370-5 2685 041
Em-pasts: sorainen@sorainen.lt

Fredrikinkatu 55 A 1
00100 Helsinki, Somija
Tel: +358-9 4369 0840
Fakss: +358-9 4369 0841
E-pasts: sorainen@sorainen.com

EIROPAS SAVIENĪBA

JAUNĀKĀS ES ZIŅAS

Prasība par zaudējumu atlīdzību konkurences tiesību pārkāpumu gadījumā Nesen *Manfredi* lietā Eiropas Kopienų Tiesa (EKT) apstiprināja, ka jābūt pieejamai zaudējumu atlīdzības prasībai, ja tiek pārkāptas ES konkurences likums.

2000. gada jūlijā Itālijas konkurences uzraudzības iestāde paziņoja, ka vietējās apdrošināšanas sabiedrības ir noslēgušas nelikumīgu vienošanos ar nolūku veikt informācijas apmaiņu apdrošināšanas sektorā. Vienošanās rezultātā palielinājušās obligātās civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas prēmijas attiecībā uz nelaimes gadījumiem, kurus radījis autotransports, kuģi un mopēdi. To neattaisno tirgus apstākļi.

Kā teikts *Manfredi* lēmumā, Eiropas konkurences noteikumi ir piemērojami, pat ja nelegālas prakses sekas skar tikai vienu dalībvalsti, kurā šāda prakse ietekmē citu uzņēmumu iespēju ienākt tajā pašā tirgū.

Jebkura persona, pamatojoties uz saskaņotu darbību vai pretlikumīgu līgumu aizliegumu, var izvirzīt prasību atzīt par spēkā neesošu vienošanos vai praksi, kuru aizliedz EK Līguma 81. pants, un pieprasīt kompensāciju par radītajiem zaudējumiem.

EKT atzinusi – ja ir iespējams piespriest segt zaudējumus nacionālā līmenī, jābūt arī iespējamam to pašu piespriest tiesas procesos, pamatojoties uz ES noteikumiem. Cietušajai personai jābūt iespējai lūgt kompensāciju vismaz par faktiskajiem zaudējumiem, peļņas zudumu un procentiem.

Papildu informācija pieejama pie:

Agris Repšs

e-pasts: agris.repss@sorainen.lv

LATVIJA

APDROŠINĀŠANA

Nākošais Baltijas Apdrošināšanas Tiesību Apskats

Sorainen Law Offices izdos ceturto Baltijas Apdrošināšanas Tiesību Apskatu 2006. gada septembra beigās.

Papildu informācija pieejama pie:

Anete Rubene

e-pasts: anete.rubene@sorainen.lv

NODOKĻI

Jauna likuma "Par nekustamā īpašuma nodokli" normu piemērošanas kārtība Ar 2006.gada 28.jūniju stājās spēkā Ministru kabineta noteikumi Nr.495 "Likuma "Par nekustamā īpašuma nodokli" normu piemērošanas kārtība". Lielākā daļa tiesību normu no iepriekšējiem Ministru kabineta noteikumiem ar tādu pašu nosaukumu ir saglabājušies arī jaunajos noteikumos. Kā būtiskākās izmaiņas jāmin, ka jaunie Ministru kabineta noteikumi cita starpā ievieš likumu "Grozījumi likumā "Par nekustamā īpašuma nodokli"", kurš stājies spēkā 2006.gada 1.janvārī. Vēl noteikumi iekļauj vairākas normas no Valsts ieņēmumu dienesta metodiskajiem norādījumiem "Par nekustamā īpašuma nodokļa uzskaites kārtību".

Likumprojekts "Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām"

2006.gada 8.augustā Ministru kabinetā apstiprināts likumprojekts "Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām"". Atbilstoši šobrīd spēkā esošai situācijai likumā "Par nodokļiem un nodevām" paredzētā atbildība par nodokļu pārkāpumiem ir ļoti barga un neatbilst samērīguma principam, kad katra soda apmēram jābūt atbilstošam izdarīta pārkāpuma smagumam.

Tiks nodrošināta maksātnespējas regulas piemērošana

Skaidrāka kārtība patērētāja un komersanta strīdu izšķiršanai

Atbalsts lielākā A klases industriālā parka Baltijas reģionā attīstītajam

Likumprojekts "Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām"" paredz:

- ieviest efektīvu sodu sistēmu par nodokļu jomu reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumiem, nosakot elastīgu soda naudas apmērus, kas ir samērīgi ar konkrētajiem nodokļu pārkāpumiem;
- ieviest vienotu nokavējuma naudu par nodokļu un nodevu samaksas termiņa nokavējumu;
- ieviest nodokļu administrācijas revīzijas (audita) rezultātā uzliktās (aprēķinātās) soda naudas samazināšanas vai atcelšanas iespējas, iestājoties likumā noteiktajiem nosacījumiem;
- definēt atbildības pastiprinošo nodokļa pārkāpuma atkārtotības kritēriju;
- precizēt izvairīšanās no nodokļu vai nodevu maksāšanas definīciju, lai novērstu PVN pārmaksas atmaksas izkrāpšanu no budžeta;
- precizēt normas attiecībā uz revīzijas (audita) izpildīšanas procesuāļajiem termiņiem;
- mainīt nosacījumus attiecībā uz nodokļu maksātāja tiesībām precizēt nodokļu administrācijai iesniegtās deklarācijas;
- papildināt likumā lietoto terminu skaidrojumu, definējot nodokļa un informatīvo deklarāciju, nodokļu pārkāpumu un nodokļu sodus; saskaņot likumā "Par nodokļiem un nodevām" lietotos terminus ar Komerclikuma terminoloģiju;
- pārskatīt apjomu, sākot ar kuru nodokļa maksātājam ir pienākums deklarēt skaidrā naudā veiktos darījumus, u.c.

Papildu informācija pieejama pie:

Jānis Taukačs

e-pasts: janis.taukacs@sorainen.lv

TIESVEDĪBA

Tiks nodrošināta maksātnespējas regulas piemērošana

2006.gada 28.jūnijā spēkā stājās grozījumi likumā "Par uzņēmumu un uzņēmēj sabiedrību maksātnespēju", beidzot nodrošinot 2000.gada 29.maija Eiropas Savienības Padomes regulas Nr.1346/2000 "Par maksātnespējas procedūrām" pilnvērtīgu piemērošanu Latvijā.

Lai gan minētā regula bija spēkā jau no 2004.gada 1.maija, tomēr tās piemērošana bija stipri apgrūtināta un bija nepieciešams veikt grozījumus likumā, nosakot pārrobežu maksātnespējas lietu piekritību tiesās,

citā valstī pret parādnieku uzsāktās galvenās procedūras likvidatoru tiesību realizācijas mehānismu Latvijā, Latvijas tiesas apstiprinātā maksātnespējas procesa administratora pienākumus pārrobežu maksātnespējas procesa gadījumā, kā arī kreditoru tiesību īstenošanu pārrobežu maksātnespējas procesa gadījumā.

Paredzams, ka līdz ar jaunajiem grozījumiem tiks sekmēta komercdarbības vides attīstība un komersantu tiesisko attiecību seku pārredzamība, jo, uzsākot maksātnespējas procesu pret parādnieku vienā Eiropas Savienības valstī, parādnieks tiek atzīts par maksātnespējīgu visās pārējās dalībvalstīs, kur atrodas parādnieka manta. Tādējādi tiek izslēgta iespēja komersantam dibināt tiesiskās attiecības ar faktiski maksātnespējīgu darījuma partneri.

Grozījumos ir paplašināta parādnieka definīcija, iekļaujot tajā arī ārvalstī reģistrētas personas, un noteikta maksātnespējas pieteikuma iesniegšanas kārtība un saturs, kā arī iesaistīto personu rīcību gadījumā, ja uzsākts pārrobežu maksātnespējas process.

Grozījumi Civilprocesa likumā atvērš ceļu pārrobežu maksātnespējas procedūrai 2006.gada 28.jūnijā spēkā stājušies grozījumi Civilprocesa likumā, kas nodrošina pārrobežu maksātnespējas procesu piemērošanu Latvijā. Līdzīgi kā grozījumu likumā "Par uzņēmumu un uzņēmēj sabiedrību maksātnespēju" arī šie grozījumi nodrošinās pilnvērtīgu Eiropas Savienības Padomes regulas Nr.1346/2000 "Par maksātnespējas procedūrām" piemērošanu Latvijā.

Paredzot detalizētāku tiesu funkciju izpildi saistībā ar pārrobežu maksātnespējas lietu izskatīšanu, tiek vienkāršota likuma "Par uzņēmumu un uzņēmēj sabiedrību maksātnespēju" piemērošana un atvieglota iespēja parādniekam, kreditoram un valsts iestādēm precīzi definēt savas tiesības un pienākumus maksātnespējas procesā tiesā. Līdz ar to tiek samazināti administratīvie un procesuālie šķēršļi pārrobežu maksātnespējas lietu izskatīšanai.

Galvenais likuma grozījumu mērķis ir nodrošināt iespējami lielu maksātnespējas procedūras efektivitāti un īstenot kreditoru interešu aizsardzību arī gadījumā, kad maksātnespējas process uzsākts citā Eiropas Savienības dalībvalstī un maksātnespējīgai personai ir īpašumi Latvijā.

Vienlaikus atgādinām, ka 2006.gada 1.jūlijā stājās spēkā grozījumi Civilprocesa likumā, kas nosaka, ka turpmāk pieteikumi par komersantu maksātnespēju tiks izskatīti rajona vai pilsētas tiesā, nevis apgabaltiesā, kā tas bija līdz tam.

Papildu informācija pieejama pie:

Ilze Znotiņa

e-pasts: ilze.znotina@sorainen.lv

TIRDZNICĪBA, IZPLATĪŠANA UN PĀRVDĀJUMI

Eksporta kredīta garantēšanas likums

Ši gada 21. jūlijā stājās spēkā Saeimas pieņemtais "Eksporta kredītu garantēšanas likums", kura mērķis ir veicināt Latvijas eksportu. Eksporta kredītu aģentūras pārsvarā kā valsts dibināts valsts atbalsta institūcijas citās pasaules valstīs jau darbojas pat vairākus gadu desmitus, tomēr Latvijā kopš 2002. gada februāra šāda institūcija neeksistēja. Jaunais "Eksporta kredītu garantēšanas likums" paredz, ka valsts nodibinās kapitālsabiedrību, kas pēc savas būtības darbosies kā apdrošinātājs darījumos starp Latvijas eksportētājiem un pakalpojumu vai preču pasūtītājiem valstīs, kas nav Eiropas Savienības dalībvalsts. Kapitālsabiedrība izsniegs garantijas bankām, kas finansēs eksporta darījumus (līdzīgi kā faktoringa darījumos), vai pašiem eksportētājiem. Garantijas izsniegs gan par komerciāliem (pasūtītāja un tā galvotāju saistību neizpilde vai maksātnespēja), gan par politiskiem riskiem (piemēram, trešajā valstī pieņemtiem valsts lēmumiem, kas padara eksporta līgumu izpildi neiespējamu vai aizkavē maksājumu veikšanu, Latvijas vai ES lēmumiem par tirdzniecības ierobežošanu uz pasūtītāja dalībvalsti, kā arī kariem, revolūcijām, zemestrīcēm, utt.) darījumos, kur pilna samaksa par piegādātajiem produktiem veicama ne ātrāk kā divu gadu laikā. Likums daļēji ievieš Padomes 1998. gada 7.maija direktīvu 98/29/EK un Padomes 1984. gada 27.novembra direktīvu 84/568/EEK. Ministru kabinetam vēl ir jāapstiprina divi noteikumu projekti, kas regulēs garantiju izsniegšanas procedūru un ziņošanas procedūru Eiropas Komisijai. Tā kā līdzekļi budžetā institūcijas izveidei ir paredzēti tikai no 2007. gada, Latvijas uzņēmēji vēl tik drīz neizjutīs pozitīvās vēsmas valsts atbalstā.

Papildu informācija pieejama pie:

Ģirts Rūda

e-pasts: girts.ruda@sorainen.lv

Skaidrāka kārtība patērētāja un komersanta strīdu izšķiršanai

2006.gada 8.augustā spēkā stājušies Ministru kabineta noteikumi Nr.631 "Kārtība, kādā piesakāms un izskatāms patērētāja prasījums par līguma noteikumiem neatbilstošu precī vai pakalpojumu". Jaunie Ministru kabineta noteikumi aizstāj iepriekšējos MK 2004.gada 23.marta noteikumus Nr.154, precīzē patērētāja prasījumu pieteikšanas kārtību un nosaka stingrākas prasības ekspertiem un ekspertīzes veikšanai.

Galvenās izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējiem noteikumiem:

- komersantiem ir noteikts garāks patērētāja prasījuma pieteikuma izskatīšanas termiņš (10 dienas iepriekš paredzēto 3 dienu vietā);
- komersants nav tiesīgs patvaļīgi novērst preces vai pakalpojuma trūkumus pretēji prasījuma pieteikumā izvirzītajām prasībām;
- ja patērētājs prasījuma pieteikumā nav izteicis vēlmi patstāvīgi pieteikt preces vai pakalpojuma ekspertīzi, par ekspertīzes ieteikšanu patērētājam un komersantam jāvienojas rakstiski;
- eksperti preces vai pakalpojuma ekspertīzes veikšanai tiek izvēlēti no publisko ekspertīzes veicēju datu bāzes. Ekspertīzi varēs veikt tikai šajā datu bāzē iekļauts ekspertīzes veicējs.

Jaunā patērētāju prasījumu izskatīšanas kārtība nodrošinās lielāku iespēju panākt objektīvu risinājumu ekspertīzes gadījumā. Turklāt, nosakot komersantiem garāku patērētāja prasījuma izskatīšanas termiņu, palielinās iespēja atrisināt strīdu pusēm savstarpēji izdevīgā veidā.

Papildu informācija pieejama pie:

Jānis Likops

e-pasts: janis.likops@sorainen.lv

SORAINEN LAW OFFICES JAUNUMI

Jaunākie darījumi

Iberdrola iegādājas lielāko vēja enerģijas saimniecības projektu

Tallinas birojs sniedza konsultācijas pasaules vadošās vēja enerģijas grupas Iberdrola sabiedrībai Iberdrola Energias Renovables II, S.A., lai iegūtu 80% daļas Igaunijas sabiedrībā Raisner OÜ, kura īsteno 150 MW Lūganuse vēja enerģijas saimniecību celtniecību Igaunijā. Pēc pabeigšanas Lūganuse vēja enerģijas saimniecība būs lielākais atjaunojamās enerģijas ražotājs Igaunijā. Partnera Toomas Prangli un vecākā jurista Paul Kunnap vadībā komanda palīdzēja Iberdrola, veicot sabiedrības juridisko izpēti, uzraudzības jautājumu risināšanu un sniedzot darījuma konsultācijas.

TECO LINES pārdošana

Tallinas birojs sniedza juridiskas konsultācijas pasaules mēroga transporta sabiedrībai Samskip darījumā ar Eesti Merelaevandus (igauņu kuģniecības uzņēmums). Samskip pārdeva 50% kapitāla daļu Igaunijā bāzētā konteineru jūras operatora TECO LINES. Ar šo darījumu strādāja vecākais jurists Risto Agur.

Lielākā A klases industriālā parka celtniecība Baltijas reģionā

Rīgas birojs palīdzēja Latvijas nekustamā īpašuma attīstītājam AS Rota sagatavot nepieciešamos dokumentus jaunajam industriālajam parkam "Dominante Park" Ķekavas pagastā, kurš ar 35000 kv. m ražošanas un noliktavu telpām un 3500 kv. m

biroja telpām būs lielākais A klases industriālais parks Baltijas reģionā. AS Rota plāno investēt šajā projektā 130 miljonus EUR. Juristu komanda, kuru pārstāvēja partneris Ģirts Rūda un juriste Lelde Laviņa, sagatavoja nodomu protokola, celtniecības un uzturēšanas līgumu projektus.

Konsultācijas Latvijas nekustamā īpašuma attīstītājam par vairāku daudzdzīvokļu dzīvojamo māju kompleksa celtniecību

Rīgas birojs sniedza konsultācijas SIA YIT Celtniecība par Rīgā, Brīvības ielā 386 esošā nekustamā īpašuma kompleksa ar kopējo ieguldījuma vērtību 8 miljoni eiro attīstīšanas juridiskajiem aspektiem. Sorainen Law Offices partneris Ģirts Rūda un juristi Lelde Laviņa un Jānis Līkops sniedza atzinumu par juridiskiem risinājumiem nekustamā īpašuma sadalīšanai, celtniecībai uz tā, kopīgai lietošanai un pārdošanai, kā arī sagatavoja līgumu projektus nekustamā īpašuma sadalīšanai, piedāvāja sākotnējās versijas nekustamā īpašuma kopīgās lietošanas un dzīvokļu pārdošanas līgumiem.

Apdrošināšanas sabiedrības restrukturizācija

Viļņas birojs sniedza restrukturizācijas procedūru pakalpojumus dzīvības apdrošināšanas sabiedrībai, kura ietilpst Baltijas apdrošināšanas grupā. Vecākais jurists Algirdas Peksys nodrošināja juridisko palīdzību, sabiedrībai ar ierobežotu atbildību mainot savu statusu uz atklātu akciju sabiedrību.

Biznesa centra pārdošana

Partneris Kestutis Adamonis un vecākā juriste Rita Svedaite sniedza konsultācijas Austrijas

Sorainen Law Offices Rīgas birojs

2006.gada 30.oktobrī,

12. gadskārtējās starptautiskās konferences

"BANKAS UN FINANSES BALTIJĀ 2006"

ietvaros, rīko semināru

"Iekļaušana fondu biržās un aiziešana no tām".

Papildu informācija par semināru pieejama www.sorainen.com

Sagatavoja: Lea Liigus, Katri-Helen Agur (Igaunija), Gita Rivdiķe (Latvija), Gytis Malinauskas (Lietuva).
Redaktors: Ģirts Rūda (Latvija).

investoram, lai pārdotu daļas sabiedrībā, kurai pieder jaunuzceltais biznesa centrs Viļņā, Neris upes krastā.

Darbinieki

Viljar Kahari un **Merle Saaliste** ir pievienojušies Tallinas biroja juristu komandai. Viljar specializācija ir finanšu tiesības, kā arī īpašuma un IT tiesības. Viņam ir plaša pieredze finanšu sektorā, sešus gadus strādājot SEB Estonian Union Bank par juristu. Viljar ir beidzis Starptautisko Konkordijas Universitāti Igaunijā (tiesību zinātņu bakalaura) un šobrīd studē maģistra diplomam Eiropas studijās Tartu Universitātē. Viņš runā igauņu, angļu un krievu valodā. Merle iepriekš strādājis notāra birojā kā juriste un notāra palīgs. Viņas pamata specializācija ir īpašuma un celtniecības tiesības. Merle ir beigusi Tartu Universitātes Tiesību zinātņu fakultāti un runā igauņu un angļu valodā.

Tallinas biroja vecākais jurists **Reimo Hammerberg** ir atgriezies no studijām ārzemēs. Viņš ieguva tiesību zinātņu maģistra grādu salīdzinošajās tiesībās Sandjego Universitātes Tiesību zinātņu skolā.

Lina Guobiene ir pievienojusies Viļņas biroja komandai kā tulkotāja. Lina ir beigusi Viļņas Pedagoģijas universitāti ar maģistra diplomu angļu filoloģijā. Viņai ir astoņu gadu tulkošanas pieredze, un pēdējos četrus gadus viņa ir strādājusi ar juridiskajiem un ekonomiskajiem tulkojumiem. Lina brīvi pārvalda lietuviešu un angļu valodu.

Raksti

Periodiskais izdevums *The Baltic Times*:

- Jānis Taukačs: "Hey, where should I put my old fridge?" (*Hei! Kur man likt savu veco ledusskapi?*)

- Mantas Petkevicius: "Lithuanian real estate tax continues quest for improvement" (*Lietuvas nekustamā īpašuma nodoklis turpina cīņu par uzlabošanu*)

- Luc Nijs: Car taxation in the EU: What's the big deal? (*Automašīnu nodoklis ES: Par ko satraukums?*)

- Konstantin Kotivnenko: Consignment stocks in the Baltics (*Kravas krājumi Baltijā*).

Sorainen Law Offices juristu raksti ir pieejami tīmekļa vietnē www.sorainen.com.

Semināri

Starptautiska konference "Apdrošināšana un pārastrošināšana Baltijā 2006"

Sorainen Law Offices atbalsta desmito ikgadējo starptautisko konferenci "Apdrošināšana un pārastrošināšana Baltijā 2006", kuru organizē Latvijas Apdrošinātāju asociācija. Konference risināsies Rīgā, Latvijā 5.oktobrī viesnīcā Radisson SAS Daugava. Rīgas biroja partneris Pekka Puolakka lasīs lekciju par tēmu "Jaunākais apdrošināšanā: likumi, noteikumi un tiesu prakse". Papildu informācija: www.laa.lv.

Rīgas biroja organizētais ISO pasākums

24.augustā Rīgas birojs sadarbībā ar Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru organizēja

uzņēmēju vakaru "Kvalitātes sistēmas sertifikāts – vai tikai modes lieta?".

Pasākuma labā apmeklētība (ap 130 dalībnieku) norāda, ka kvalitātes vadības jautājumi ir ļoti būtiski mūsdienu uzņēmējiem. Vakara gaitā tika aplūkoti tādi temati, kā uzņēmumā pieņemt lēmumus par kvalitātes vadības sistēmas ieviešanu, par tās izveidi un sertifikāciju, par uzturēšanu un uzlabošanu, ko uzņēmums iegūst no kvalitātes sistēmas īstenošanas. Uzņēmēju vakarā uzstājas kvalitātes vadības sistēmu konsultanti, sertifikācijas un pārraudzības auditori. Savukārt uzņēmumi, kuri ieviešu kvalitātes vadības sistēmas, tika aicināti dalīties pieredzē. Partneris Agris Repšs dalījās ar Sorainen Law Offices pieredzi ISO 9001:2000 ieviešanā.

Dalība 12. YLEP (Jauno juristu apmaiņas programma) konferencē

No 24. līdz 27.augustam jaunie Sorainen Law Offices juristi kopā ar juristiem no Dānijas un Polijas piedalījās divpadsmitajā Jauno juristu apmaiņas programmā (YLEP), kura šogad tika organizēta Sasino Polijā. YLEP 1994.gadā dibināja dāņu juristi Peter Tærø Nielsen un Philip S. Thorsen. Programmas mērķis ir izraudzīties jaunos juristus zināšanu apmaiņai un viņu profesionālo un sociālo horizontu paplašināšanai.

Sorainen Law Offices Tallinas birojs
2006.gada 27.septembrī,
sadarbībā ar Aon Eesti Kindlustusmaakler AS,
rīko semināru

"Valdes locekļu atbildība un atbildības
apdrošināšana. Pārņemšanas darbības riski."

Papildu informācija pieejama mūsu tīmeklī
www.sorainen.com